

ENIGE AANTEKENINGEN OVER PASTEURELLA ANATIPESIF'ER INFECTIES BIJ EENDEN

Dr. W.W. Braunius
Gezondheidsdienst voor Dieren, Deventer

P. anatipestifer is een pathogene bacterie, die voor eenden en ganzen van betekenis is. Vooral onder jonge dieren kan deze bacterie voor veel uitval zorgen. De naamgeving van deze bacterie is nogal verwarrend: de naam was eerst Pfeifferella, toen Moraxella en sinds kort Riemerella, naar de ontdekker **Riemer** (1904). Het is een merkwaardige bacterie, omdat het veel voorkomt in eenden- en ganzenkoppels (resp. 53 % en 70% van de onderzochte koppels waren positief in Duitsland) en omdat de ademhalingsorganen als reservoir kunnen dienen. Over het algemeen is de behandeling van besmette koppels niet zo erg succesvol, mede doordat het aantal diergeneesmiddelen erg beperkt is geworden door de registratie. Het zwaartepunt van de (langdurige) bestrijdingsstrategie dient dan ook te liggen bij het terugdringen van het aantal latente dragers en het verminderen van de infectiedruk in het koppel. Dit kan men bereiken door een verbeterde hygiëne, het zoveel mogelijk scheiden van verschillende leeftijden en door vaccinatie.

Sedert 1991 maakt de Gezondheidsdienst voor Dieren stalvaccin tegen *P. anatipestifer*.

Tot nu toe hebben wij daar redelijke resultaten van gezien. Het is echter van belang bij deze toepassing zich te realiseren, dat het stalvaccin ook zijn beperkingen heeft. Er zijn meerdere serotypen van *P. anatipestifer* bekend en er zijn meerdere typeringssystemen wereldwijd in gebruik. Dat maakt het allemaal wel erg moeilijk. De stammen van *P. anatipestifer* die op de GD worden geïsoleerd, blijken hoofdzakelijk tot het type 1A te behoren. Slechts 1 x werd type 1 geïsoleerd. Bovendien moet men eigenlijk het vaccin 2 x toepassen tijdens de opfok- of mestperiode maar in de praktijk volstaat men vaak met een eenmalige vaccinatie.

In de praktijk blijkt dat door het toepassen van stalvaccin extreme uitval ten gevolge van *P. anatipestifer* kan worden voorkomen. Geheel uitroeien van de ziekte blijkt op een besmet bedrijf echter lang niet altijd mogelijk. Men moet de vaccinatie ondersteunen met zoötechnische- en managementmaatregelen.